

mão χειροποίητο κέντημα || *feito à pressa* κακοφτιαγμένος || *feito de armas* πολεμικό ανδραγάθημα || *feito isto* μετά από αυτό || *o que está feito, está feito* ό,τι έγινε, έγινε

feitor, -a [fej'tor] @ *n. m. f.* 1 επιστάτης || *o feitor duma quinta* ο επιστάτης ενός αγροκτήματος 2 διαχειριστής || *feitor duma fortuna* διαχειριστής μιας περιουσίας 3 κατασκευαστής @ *n. m.* HISTÓRIA διοικητής εμπορικού σταθμού εξωτερικού

feitorar [fej'tu'rar] *v. tr.* διαχειρίζομαι

feitoria [fej'tu'ria] *n. f.* HISTÓRIA εμπορικός σταθμός, (εξωτερικού) || *as feitorias portuguesas em África* οι πορτογαλικοί εμπορικοί σταθμοί στην Αφρική

feitorização [fej'turizaze'sõw] *n. f.* διαχείριση

feitorizar [fej'turiz'az] *v. tr.* ⇒ **feitorar**

feitura [fej'tu're] *n. f.* 1 φτιάξιμο, κάμωμα, εκπόνηση || *as fases da feitura de um filme* τα στάδια εκπόνησης μιας ταινίας || *colaborar na feitura duma enciclopédia* συνεργάζομαι στην εκπόνηση μιας εγκυκλοπαίδειας 2 φτιάξιμο, κάμωμα, εκτέλεση || *móvel de feitura difícil* έπιπλο δύσκολο στο φτιάξιμο

feitura [fej'tu're] *n. f.* ⇒ **fealdade**

feixe [fej] (ə) *n. m.* 1 δεμάτι, || *feixe de gravetos* δεμάτι από ξυλαράκια || *feixe de lenha* δεμάτι από καυσόξυλα 2 δεμάτι, δέσμη, χειροβολιά, ροβολιά, χειρόβολο, ρόβολο, || *atar feixes de palha/canas* δένω δεμάτια από άχυρο/καλάμια || *um feixe de espigas* ένα χερρόβολο στάχυα 3 FÍSICA δέσμη, || *a convergência de dois feixes luminosos* η σύγκλιση δύο δεσμών φωτός || *concentraram os feixes de luz no palco* συγκέντρωσαν τις δέσμες φωτός στη σκηνή || *feixe de ondas eletromagnéticas* δέσμη ηλεκτρομαγνητικών κυμάτων || *feixe de raios* δέσμη ακτινών 4 ANATOMIA σύμπλεγμα, || *feixe de músculos/nervos* σύμπλεγμα μυϊκών/νευρικών ινών * [fig.] *fazer os ossos num feixe* (a *alguém*) τουλουμαίζω (κάποιον) στο ξύλο || [fig., coloq.] *feixe de nervos* νευρόσπαστο || [fig., coloq.] *feixe de ossos* σκέλεθρο, σκελετός

fel [fe] (ə) *n. m.* 1 FISIOLÓGIA χολή, || *o órgão que segrega a fel* το όργανο που εκκρίνει τη χολή 2 ANATOMIA χολή, χοληδόχος κύστη, 3 [fig.] φαρμάκι, || *amargo como fel* πικρός σαν φαρμάκι 4 [fig.] φαρμάκι, μνησικαλία, || *ao falar com ele, as tuas palavras resumavam fel* μιλώντας μαζί του, τα λόγια σου έσταζαν φαρμάκι 5 [fig.] πίκρα, πικρία, || *encher (alguém) de fel* γεμίζω (κάποιον) με πίκρα * *fazer (alguém) de fel e vinagre* καταβασανίζω (κάποιον)

felá [fe'la, fə'la] *n. m.* φελάχος || *um felá egírcio* ένας Αιγύπτιος φελάχος

felação [fə'leasõw] *n. f.* (pl. *felações*) πεολεξία

felândrio [fə'leãdriu] *n. m.* BOTÁNICA φελλάνδριο

fel-da-terra [fe'le'de'te're] *n. m.* (pl. *féis-da-terra* ou *feles-da-terra*) BOTÁNICA κενταύριο

feldspato [fe'ld'pato] *n. m.* MINERALOGIA άστριος || *crístais de feldspato* κρύσταλλα αστρίου

féleio, -a [fe'liju] *adj.* χοληρικός, της χολής

felga [fe'lgə] *n. f.* 1 (torção de terra) σβόλος, 2 (balbúrdia) μπάχαλο, || *pôr tudo numa felga* τα κάνω όλα μπάχαλο

felicidade [feləsi'dad(ə), felis'i'dad(ə)] *n. f.* ευτυχία || *a chave da felicidade* το κλειδί της ευτυχίας || *a sua felicidade está ameaçada* η ευτυχία της απειλείται || *aura de felicidade* αύρα ευτυχίας || *buscar a felicidade* αναζητώ την ευτυχία || *cobiçar a felicidade* επιποθάλμω την ευτυχία άλλων || *conhece o segredo da felicidade* γνωρίζει το μυστικό της ευτυχίας || *encontrou a felicidade* βρήκε την ευτυχία || *felicidade conjugal* συζυγική ευτυχία || *felicidade eterna* αιώνια ευτυχία * *a riqueza nem sempre dá felicidade* το χρήμα δεν φέρνει την ευτυχία || *muitas felicidades!* σου/σας εύχομαι κάθε ευτυχία! || *por felicidade* για καλή μου/σου/κλπ. τύχη, ευτυχώς || *ter a felicidade de* έχω την ευτυχία να

felicíssimo, -a [felis'isimju] [*superl. de feliz*] *adj.* τρισευτυχισμένος, πανευτυχής || *sentia-se felicíssimo* ένιωθε τρισευτυχισμένος

felicitação [felisite'sõw] *n. f.* (pl. *felicitações*) 1 έκφραση συγχαρητήρων || *agradecer um ato de felicitação* ευχαριστώ μια πράξη έκφρασης συγχαρητήρων 2 pl. συγχαρητήρια, || *as minhas mais calorosas felicitações* τα πιο θερμά μου συγχαρητήρια || *uma chuva de felicitações* καταγιασμός συγχαρητήρων * *muitas felicitações* (pelo aniversário)! χρόνια πολλά!

felicitador, -a [felisite'dor] *adj.* συγχαρητήριος

felicitar [felisitar, felisitar] *v. tr.* συγχαίρω [por, για] || *felicitei-o pela sua vitória* τον συγχαίρω για τη νίκη του * **felicitar-se** [felasitars(ə), felisitar] *v. pron.* συγχαίρω τον εαυτό μου [por, για] || *felicitou-se por ter alcançado os seus objetivos* συνελάτρω τον εαυτό του επειδή πέτυχε τους σκοπούς του

felídeo, -a [fe'lidju] @ *adj.* αιλουροειδής || *animais felídeos* αιλουροειδή ζώα @ *n. m.* αιλουροειδές, || *a pantera é um felídeo* ο πάνθηρας είναι ένα αιλουροειδές @ *n. m. pl.* ZOOLOGIA Αιλουροειδή, || *a família dos Felídeos* η οικογένεια των Αιλουροειδών

felino, -a [fe'linu] @ *adj.* 1 αιλουροειδής || *espécies felinas* αιλουροειδή είδη 2 [fig.] γαθίσιος || *agilidade felina* γαθίσια σβελτάδα || *instintos felinos* γαθίσια ένστικτα @ *n. m.* αιλουροειδές, || *não gosta dos felinos* δεν του αρέσουν τα αιλουροειδή

feliz [fe'li] *adj.* 2g. 1 ευτυχής || *foi um acaso feliz* ήταν μια ευτυχής σύμπτωση || *que feliz acontecimento!* τι ευτυχές γεγονός! || *uma feliz coincidência* μια ευτυχής συγκυρία 2 ευτυχισμένος || *é uma pessoa feliz* είναι ευτυχισμένος άνθρωπος || *exibia um sorriso feliz* επιδείκνυε ένα ευτυχισμένο χαμόγελο || *fazer (alguém) feliz* κάνω (κάποιον) ευτυχισμένο || *foram anos felizes* ήταν ευτυχισμένα χρόνια || *passar um dia feliz* περνώ μια ευτυχισμένη μέρα || *sentia-se feliz* ένιωθε ευτυχισμένος 3 ευτυχής, αίσιοις || *afinal, o caso teve um epílogo feliz* τελικά, η υπόθεση είχε αίσιο επίλογο || *o filme tem um final feliz* η ταινία έχει αίσιο τέλος 4 πετυχημένος, καλός, λαμπρός || *congratulei-o pela sua feliz iniciativa* τον συγχαίρω για την πετυχημένη πρωτοβουλία του || *teve a feliz ideia de levar alguns mantimentos consigo* είχε τη λαμπρή ιδέα να πάρει μαζί του μερικά τρόφιμα * *dar-se por feliz por...* θεωρώ τον εαυτό μου τυχερό που... || *dei-me por feliz por não ter sofrido nada* θεώρησα τον εαυτό μου τυχερό που δεν έπαθα τίποτα || *estar feliz da vida* είμαι μέσας στην τρελή χαρά, είμαι πανευτυχής || *feliz Ano Novo!* ευτυχές το Νέο Έτος!, Καλή Χρονιά! || *Feliz Natal!* Καλά Χριστούγεννα! || *feliz viagem!* καλό ταξίδι! || *por um feliz acaso* ήταν ευτύχημα που, ήταν ευτυχής συγκυρία που

felizardo, -a [fə'li'zardo] @ *adj.* τυχερός || *é uma rapariga muito felizarda* είναι πολύ τυχερή κοπέλα @ *n. m. f.* τυχεράκιος || *considera-se um grande felizardo* θεωρεί τον εαυτό του μεγάλο τυχεράκιος

felizmente [feliz'mẽt(ə)] *adv.* ευτυχώς || *felizmente, havia ali perto quem me acudisse* ευτυχώς, υπήρχε εκεί κοντά κάποιος να με βοηθήσει || *felizmente, não sofreu mais que contusões* ευτυχώς, δεν έπαθε/υπέστη παρά μόνο μώλωπες || *felizmente, passado um bocado acalmou* ευτυχώς, μετά από λίγο ηρέμησε || *gerações que felizmente desconhecem a guerra* γενιές που ευτυχώς αγνοούν τον πόλεμο

feloderma [fe'lo'de'rme] *n. m.* BOTÁNICA φελλόδερμα, || *o feloderma é produzido pelo felogénio* το φελλόδερμα παράγεται από το φελλογόνιο

feloderme [fe'lo'de'rm(ə)] *n. f.* BOTÁNICA ⇒ **feloderma**

felogénio [fe'lo'zɛnju] *n. m.* BOTÁNICA φελλογόνιο, φελλογόνιο κάμβιο, || *o felogénio produz súber e feloderma* το φελλογόνιο παράγει φελλό και φελλόδερμα

felonia [fe'lu'niə] *n. f.* προδοσία || *ser acusado do crime de felonía* κατηγορούμαι για έγκλημα με προδοσίας

feloplástica [fe'lo'plãstikɛ] *n. f.* τέχνη του σκαλισματος του φελλού

felosa [fe'lozɛ] *n. f.* ORNITOLOGIA συκοφάγος,

felpa [fe'pɛ] *n. f.* 1 ⇒ **felpo** 2 (ave) χνούδι, πιλλο, || *a felpa dum aguioto* το χνούδι ενός αετόπουλου 3 (fruto) χνούδι, || *a felpa de alguns pêssegos/marmelos* το χνούδι μερικών ροδάκινων/κυδωνιών

felpadlo, -a [fe'pãdu] *adj.* φλοκιαστός, φλοκωτός

felpar [fe'pãr] @ *v. tr.* φλοκιάζω || *felpar tecidos* φλοκιάζω υφάσματα @ *v. intr.* χνουδιάζω || *pêssegos que começam a felpar* ροδάκινα που αρχίζουν να χνουδιάζουν

felpo [fe'pɔ] *n. m.* (tecido) φλόκι, πέλος, || *tecido com felpo* ύφανσμα με φλόκια || *toalha de felpo* πετσέτα με πέλος

felpuído, -a [fe'puidu, fe'puidu] *adj.* 1 χνουδωτός, φλοκωτός || *cobertor felpuído* χνουδωτή κουβέρτα || *toalha felpada*

χνουδωτή πετσέτα 2 χνουδωτός, μαλλιαρός || *cão muito felpuído* πολύ μαλλιαρό σκυλί

felsítico, -a [fe'litiku] *adj.* φελσιτικός || *textura felsítica* φελσιτικός ιστός

felsito [fe'litu] *n. m.* GEOLOGIA φελσίτης

feltrar [fe'ltrãr] *v. tr.* κετσεδιάζω || *feltrar lâ* κετσεδιάζω μαλλί

feltro [fe'ltɾu] *n. m.* τσόχα, κετός, πλιμα, || *chapéu de feltro* καπέλο από πλιμα || *toalha de feltro* τραπεζομάντηλο από τσόχα

fêmea [fɛ'mjɛ] *n. f.* 1 θηλυκό, || *fêmea estéril/fecunda* στείρο/γόνιμο θηλυκό || *o macho e a fêmea* το αρσενικό και το θηλυκό 2 [pej.] γυναιό, || *desprezo aquela fêmea* περιφρονώ εκείνο το γυνάιο 3 θηλεία || *fêmea de colchete* θηλεία κόπτισας || *fêmea do leme* θηλεία τιμονιού * *fêmea de parafuso* παξιμάδι βίδας

femeajo [fɛ'mjasu] *n. m.* [depr., irón.] γυναικομάντι,

femeal [fɛ'mjã] *adj.* 2g. ⇒ **feminil**

femeeiro, -a [fɛ'mjeiru] *adj.* γυναικάς, μπερμπάντης || *homem femeeiro* μπερμπάντης άντρας

fementido, -a [fɛ'mẽtidu] *adj.* προδοτικός

fêmeo, -a [fɛ'mju] *adj.* θηλυκός || *avestruz fêmea* θηλυκή στρουθοκάμηλος || *pardal fêmea* θηλυκός σπουργίτης

feminacão [fɛ'minɛ'sõw] *n. f.* ⇒ **feminização**

feminifloro, -a [fɛ'mɛni'flɔru, fɛ'mini'flɔru] *adj.* BOTÁNICA έχων μόνο θηλυκά άνθη

feminiforme [fɛ'mɛni'fɔrm(ə), fɛ'mini'fɔrm(ə)] *adj.* 2g. γυναικόμορφος

feminil [fɛ'mɛni'ɫ, fɛ'mini'ɫ] *adj.* 2g. γυναικείος || *atributos feminis* γυναικεία προσόντα || *graciosidade feminil* γυναικεία χάρη

feminilidade [fɛ'mɛni'ɫdad(ə), fɛ'minili'ɫdad(ə)] *n. f.* θηλυκότητα || *uma jovem cheia de feminilidade* ένα κορίτσι όλο θηλυκότητα

feminino, -a [fɛ'mɛni'nu, fɛ'mini'nu] *adj.* 1 γυναικείος || *delicadeza feminina* γυναικεία λεπτότητα || *equipa feminina* γυναικεία ομάδα || *futebol feminino* γυναικείο ποδόσφαιρο || *moda feminina* γυναικεία μόδα || *uma loja que vende acessórios femininos* μαγαζί που πουλάει γυναικεία αξεσουάρ 2 θηλυκός || *artigo feminino* θηλυκό άρθρο || *género feminino* θηλυκό γένος || *órgão floral feminino* θηλυκό άνθιο όργανο || *sexo feminino* θηλυκό γένος || *substantivo feminino* θηλυκό ουσιαστικό

feminismo [fɛ'mɛni'zmu, fɛ'mini'zmu] *n. m.* φεμινισμός || *defensora ferrenha do feminismo* ένθερμη υποστηρίκτρια του φεμινισμού

feminista [fɛ'mɛni'stɛ, fɛ'mini'stɛ] @ *n. 2g.* φεμινιστής, || *feministas que lutam contra as discriminações* φεμινίστριες που μάχονται ενάντια στις διακρίσεις @ *adj.* 2g. 1 φεμινιστικός || *o movimento feminista* το φεμινιστικό κίνημα 2 (pessoas) φεμινίστριες || *ela é feminista* αυτή είναι φεμινίστρια

feminização [fɛ'mɛnizɛ'sõw, fɛ'minizɛ'sõw] *n. f.* εκθήλυνση

feminizar [fɛ'mɛni'zar, fɛ'mini'zar] *v. tr.* εκθηλώνω || *hormona que feminiza* ορμόνη που εκθηλώνει

femoral [fɛ'mɔ'ra] *adj.* 2g. ANATOMIA μηριαίος || *artéria femoral* μηριαία αρτηρία || *osso femoral* μηριαίο οστό

fémur [fɛ'mɔr] *n. m.* ANATOMIA μηριαίο οστό, || *colo do fémur* σκέλετας του μηριαίου οστού || *o acetábulo do fémur* η κοτύλη του μηριαίου οστού

fena [fɛ'nɛ] *n. f.* ORNITOLOGIA γενειοφόρος γυπαετός, φήνη

fenação [fɛ'nɛ'sõw] *n. f.* 1 κοπή του σανού 2 ξήρανση και φύλαξη του σανού

fenacetina [fɛ'nɛ'stine] *n. f.* FARMÁCIA φαινακετίνη

fenda [fɛ'dɛ] *n. f.* 1 σχισμή, σχισμάδα, ρωγμή, ράγισμα, || *cavalo com uma fenda num casco* άλογο με ένα ράγισμα στη μια πηλή || *enfioo o braço na fenda* έχωσε το χέρι στη σχισμάδα || *os calafates tapam as fendas com estopa* οι καλαφάτηδες φράζουν τις σχισμάδες με σουπί || *solo seco, cheio de fendas* ξερό έδαφος, γεμάτο ρωγμές 2 σχισμή, σχισμάδα || *a entrada para a gruta era uma fenda na rocha* η είσοδος για το σπήλαιο ήταν μια σχισμή στο βράχο 3 σχισμή || *havia uma fenda para as notas e outra para as moedas* υπήρχε μια σχισμή για τα χαρτονομίσματα κι άλλη για τα νομίσματα || *introduziu o cartão na fenda correspondente* εισήγαγε την κάρτα στην αντίστοιχη σχισμή * ICTIOLOGIA *fenda branquial*

βραγχιακή σχισμή || ICTIOLOGIA *fenda opercular* σχισμή του βραγχιακού επικάλυμματος

fendente [fɛ'dɛt(ə)] *adj.* 2g. σχίζων

fender [fɛ'dɛr] *v. tr.* 1 ραγίζω, σχίζω || *o degelo começa a fender a superfície do lago* το λώσιμο των πάγων αρχίζει να ραγίζει την επιφάνεια της λίμνης || *um raio fendeu o tronco do carvalho* ένας κεραυνός έσχισε τον κορμό της βελανιδιάς 2 χωρίζω || *a polícia teve que fender a turba para chegar ao local do sinistro* η αστυνομία υποχρεώθηκε να χωρίσει το πλήθος για να πτάσει στο σημείο του ατυχήματος 3 διασώω || *o vento fendeu a uniformidade do céu enublado* ο άνεμος διέσπασε την ομοιομορφία του συνεπιασμένου ουρανού 4 [fig.] σχίζω || *o navio fendia as águas* το καράβι έσχιζε τα νερά || *os raios fendiam a escuridão da noite* οι κεραυνοί έσχίζαν το νυχτερινό σκοτάδι * **fender-se** [fɛ'dɛrs(ə)] *v. pron.* 1 ραγίζω || *com os anos, as paredes fenderam-se em vários sítios* με τα χρόνια, οι τοίχοι ράγιζαν σε μερικά σημεία || *ele caiu e um dos ossos da perna fendeu-se* αυτός έπεσε και το ένα κόκκαλο του ποδιού ράγισε || *o solo ressequido começava a fender-se* το κατάξερο έδαφος αρχίζει να ραγίζει || *um dos cascos da água fendeu-se* η μια οπλή της φοράδας ράγισε 2 χωρίζω || *as águas fenderam-se e deixaram passar a multidão dos Judeus* τα νερά χώρισαν και άφησαν να περάσει το πλήθος των Εβραίων

fendido, -a [fɛ'didju] *adj.* {p.p. de fender} * ZOOLOGIA *casco fendido* δίχληη οπλή || BOTÁNICA *folha fendida* διοχιδές φύλλο

fendilhar [fɛ'di'lar] *v. tr.* ανοίγω σκασίματα || *os anos fendilharam a tinta das paredes* τα χρόνια άνοιξαν σκασίματα στο χρώμα των τοίχων

fendimento [fɛ'dimẽtu] *n. m.* 1 σχίσιμο, ράγισμα, 2 (brecha) σχισίμο, ράγισμα, σχισμή, σχισμάδα, ρωγμή,

fenecente [fɛ'nɛ'sɛt(ə)] *adj.* 2g. 1 (a acabar) σβήνοντας, τελειώνοντας 2 (a morrer) σβήνοντας, πεθαίνοντας

fenecer [fɛ'nɛ'sɛr] *v. intr.* 1 σβήνω, τελειώνω || *constato que as suas forças iam fenecendo* διαπίστωσε ότι οι δυνάμεις του άρχιζαν να σβήνουν 2 μαραζινωμαι, πεθαίνω, σβήνω || *sem água, a planta feneciu rapidamente* χωρίς νερό, το φυτό πέθανε γρήγορα

fenecimento [fɛ'nɛ'simẽtu] *n. m.* 1 σβήσιμο, τελειωμός 2 σβήσιμο, θάνατος, μαρασμός

feneco [fɛ'neku] *n. m.* ZOOLOGIA φενέκ,

fenestrado, -a [fɛ'nɛ'stãdu] *adj.* 1 (com janelas) θυριδωτός 2 (perfurado) διάτρητος

fenestral [fɛ'nɛ'stãtɾã] @ *adj.* 2g. του παραθύρου @ *n. m.* παραθύρι, άνοιγμα,

feng shui [fɛ'ŋ'ju] *n. m.* φενγκ σουί,

fenianismo [fɛ'njɛ'nizmu] *n. m.* HISTÓRIA φενιανισμός || *estudar o fenianismo* μελετώ το φενιανισμό

feniano, -a [fɛ'njɛnu] @ *n. m. f.* HISTÓRIA υποστηρικτής, του φενιανισμού @ *adj.* του φενιανισμού || *estudar o movimento feniano* μελετώ το κίνημα του φενιανισμού

fenicado, -a [fɛ'ni'kadu] *adj.* QUÍMICA φαινικούχος || *substância fenicada* φαινικούχα ουσία

fenício, -a [fɛ'nisju] @ *adj.* 1 φοινικικός || *alfabeto fenício* φοινικικό αλφάβητο || *civilização fenícia* φοινικικός πολιτισμός || *portos fenícios* φοινικικά λιμάνια 2 (pessoas) Φοίνικας || *mercadores fenícios* Φοίνικες έμποροι @ *n. m. f.* Φοίνικας || *as cidades dos Fenícios* οι πόλεις των Φοινίκων @ *n. m.* (idioma) φοινικική, φοινικικά, || *o fenício era uma língua semítica* η φοινικική ήταν μια σημητική γλώσσα

fenício, -a [fɛ'niku] *adj.* QUÍMICA φαινικός || *ácido fenício* φαινικό οξύ

fenilo [fɛ'nilu] *n. m.* QUÍMICA φαινετόλη,

fénix [fɛ'niks] *n. f.* (pl. *félices*) MITOLOGIA φοίνικας, || *a fénix era uma ave fabulosa* ο φοίνικας ήταν ένα μυθικό πτηνό

fenó [fɛ'nu] *n. m.* ανάρτος || *alimentar gado com fenó* ταΐζω ζωντανά με σανό || *enfardamento de fenó* δεμάτιασμα σανού || *juntar fenó com um engajo* μαζεύω σανό με τσουγκράνα || *um braçado de fenó* μια αγκαλιά σανό

fenocrystal [fɛ'nɔk'ɾistã] *n. m.* MINERALOGIA φαινοκρύσταλλος

fenol [fɛ'nɔ] *n. m.* φαινόλη, φανέλιο,

fenolfaleína [fɛ'nɔ'fɛ'le'ine] *n. f.* QUÍMICA φαινολοφθαλείνη

fenologia [fɛ'nulu'ziɛ] *n. f.* BIOLOGIA φαινολογία

fenológico, -a [fɛ'nulu'ziku] *adj.* φαινολογικός || *fenómenos fenológicos* φαινολογικά φαινόμενα